

Minnesanteckningar från möte nr 7 med Båtmiljörådet

Tid 2009-12-03, kl. 13-17

Plats Transportstyrelsens kontor i Rosenvik, Stockholm

Mötets ordförande Erik Eklund hälsade välkommen. Förslaget till dagordning godkändes.

1. Föregående protokoll

Föregående protokoll har inte skickats ut till Båtmiljörådets ledamöter, men ska göra det snarast.

Info om Båtlivsundersökningen, från möte den 2 dec – Omstart pågår och undersökningen ska förhoppningsvis genomföras under 2010. Nästa möte blir den 18:e januari 2010.

2. Toalettuppdraget

Redovisning av Lina Petersson, Båtlivssektionen, av Transportstyrelsens ”Rapport angående uppdrag om utsläpp av toalettavfall från fritidsbåt”, som skickades till Regeringen den 30 november. Rapporten med tillhörande bilagor samt presentationen finns publicerad på Transportstyrelsens hemsida; www.transportstyrelsen.se/batliv.

Presentationen har skickats ut till Båtmiljörådets ledamöter.

Efterföljande diskussion om Transportstyrelsens förslag till förbud, vilket tagits fram i samråd med Naturvårdsverket och Sjöfartsverket.

3. Uppföljning av mål samt plan för uppdatering, revidering och prioritering av Båtmiljöprogrammet

Huvudpunkt för dagens möte. Båtmiljöprogrammets 12 punkter från 2008 går igenom och diskuteras.

- Punkt 1 Avgas- och ljudemissioner, nya båtar och båtmotorer:
Det pågår en omarbetning av Fritidsbåtsdirektivet som kommer få betydelse på detta område, svårt att i dagsläget ha en klar bild av hur framtiden kommer att se ut.

- Punkt 2 Avgas- och ljudemissioner, befintliga båtar och båtmotorer: Det har skett satsning på detta område genom

Båtmotorstrategin, en kampanj under 2008 på båtmässor och genom annonser i tidskrifter. Under 2009 har kampanjen inriktat sig på information riktad till indirekta mottagare, som mackar, SBU och media. Eva-Mari Löfqvist, Transportstyrelsen redogör i korthet för resultat härav.

En allmän uppfattning från Båtmiljörådets medlemmar är att det stora problemet med att få folk att använda alkylat är priset och tillgängligheten. Det skulle även behövas mer internationellt samarbete i frågan. Kan man försöka påverka skrotningspremie?

- Punkt 3 Energieffektiva båtar och motorer: SBU har, med hjälp av Sweboat och Transportstyrelsen, lett ett projekt med Miljöbästa båt. Årets kriterier har skickats ut. Marintekniskt forum presenterar deras arbete på området. De är en ideell förening som har funnits sedan 2007 och som arbetar med kompetens, teknikutveckling och marknadsrelaterade frågor. Ett exempel är miljödeklaration för fritidsbåtar som ett underlag till konsumenterna. De anordnar seminarier för att diskutera dessa frågor och det återstår att se vad resultatet blir. Målet är ett publikt webbaserat system där kund och myndigheter, organisationer m.fl. Kan se vilken miljöklassning olika båtar har, grön, gul eller röd. Samarbete finns med Sweboat och delvis finansiering genom EU, Tillväxtverket och från kommunalt håll. Eventuellt kan det leda till en certifiering i framtiden.

Enligt Sweboat är arbete på gång med standardisering, hur man ska mäta energieffektivitet och bränsleförbrukning. Detta sker internationellt med branschen.

- Punkt 4 Körsätt: Enligt vad som framkom vid senaste Sjösäkerhetsrådet kan det finnas en tendens till minskad hastighet, troligen pga ekonomi och attityd. Det har inte kommit något båtkort ännu, men förhoppningsvis kommer det ett sådant. Transportstyrelsen arbetar med att publicera avsnitten av TV-programmet Båtmagasinet på hemsidan, målet är att det ska vara färdigt innan nästa båtsäsong. Körsätt finns enligt SBU med i "Miljöbästa båt", sk eco-driving samt olika hastighetsområden. Det ska finnas med i båtens instruktionsbok. Enligt Sweboat är det allt fler som provkör båten vid köpet, och det finns även framtaget dvd:er med information om tex körsätt och eco-driving. Det finns dock mer arbete att göra på detta område.

- 5 Hänsynsområden: Ingrid Nordemar, Länsstyrelsen Sthlms län, berättar om miljömålet de arbetar med. Det ska inrättas områden som ska vara störningsfria och det finns idag 8 stycken sådana hänsynsområden som är utpekade av kommunerna och det tillkommer 4 stycken under 2010. Det ska vara områden som idag har viss kvalitet/nivå av ostördhet så de kan behålla denna status. Man har även exporterat detta så det finns nu även i Finland och är på gång i Norge. Länsstyrelsen ska lämna in rapport om detta arbete till regeringen i december.
Lennart Falck, SXX, berättar att de anger sådana hänsynsområden i sin information.
- 6 Ilandlämning och mottagning av avfall: I annex 5 MARPOL och MB 15 kap finns ett generellt nedskräpningsförbud. Det pågår internationella arbeten med att få bukt med nedskräpning även från andra länder. Eventuellt kommer Håll Sverige Rent arbeta med detta under nästa år.
Enligt SXX sopmottagningsstationerna bristfälliga i många hamnar, t.ex. i gästhamnar. Detta kan även utläsas från SXX:s enkätundersökning.
Enligt Länsstyrelsen Sthlms län ingår även denna problematik i den rapport de ska redovisa till regeringen.
Enligt Skärgårdsstiftelsen är det viktigt att man når ut med information till båtägarna om att inte skapa så mycket sopor, det krävs en attitydförändring. Det finns sopkärl, men det kostar att tömma dessa.
Enligt Västkuststiftelsen har man där problem med sopmajor, pga kostnaderna.
Enligt SBU har många båtklubbar slutat ta emot sopavfall, pga kostnaderna. SBU har framfört förslag på att det skulle bildas en särskild grupp under HELCOM maritime med miljöarbete för fritidsbåtar, vilket dock inte fick gehör i HELCOM.
- 7 Toalettavfall: Om Transportstyrelsens förslag med förbud mot utsläppande av toalettavfall från fritidsbåtar går igenom är frågan hur Båtmiljörådet ska arbeta vidare med detta.
Enligt Västkuststiftelsen måste kommuner, länsstyrelsen och regionerna vara med i arbetet.
Enligt HSR har kommuner mfl fått information, i samband med LOVA, även om behovet av utbyggnation av landtoaletter.
Urban Pettersson, Länsstyrelsen, berättar att de arbetar för att toaletter bör byggas i samtliga naturreservat.

Enligt Gunnel Horm, NV, är ett problem att stöd genom LOVA-bidrag inte får ges till kommersiella marinor eller klubbar. Dock kan man tänka sig ett samarbete med kommuner.

Enligt SXX bör Båtmiljörådet även informera båtägarna om hur de kan bygga om sin båttoalett osv.

- Punkt 8 Bränslespill vid tankning: Problem att båtägare inte får förvarning genom att tankhandtaget stoppar som vid bilar, vilket leder till bränslespill. Det finns som standard för nya båtar att ha en sådan mekanism, dock ej på äldre.

SXX föreslår att man kan studera omvärlden, hur ser det ut i andra länder?

Enligt SBU är det en utbildningsfråga, skulle tex kunna vara ett av momenten för Båtkort.

Om fler använde alkylat skulle spillet inte bli lika allvarligt, och man bör inte tanka från dunk.

Enligt Marintekniskt forum är det viktigt med korrekt skyltning och information om att man bör tänka på att motverka spill.

Västkuststiftelsen tar upp ett stort antal dunkar med rester av bränsle i varje år som har dumpats i sjön, enligt dem är det en attitydfråga.

- Punkt 9 Ren båtbottnen: Kemikalieinspektionen presenterar förslag på detta område, där de har pågående arbete, det sk biocidgranskningsarbetet. Dock har inget beslut tagits ännu.

Liknande utredningsarbete pågår även i andra EU-länder, men det präglas av försiktighet och inget land har vågat sätta ner foten i ärendet. De arbetar utifrån Biociddirektivet där antifoulingbiocider utreds och klassas utifrån listor. Och enligt Kemikalieinspektionen är det inte troligt att alla båtbottnfärger kommer att försvinna.

Skärgårdsstiftelsen har bedrivit informationsarbete om havstulpaner.

HSR har arbetat med information om båtbottdentvätt i år och kommer förhoppningsvis att kunna fortsätta med det även under 2010. Det har kommit en ny produkt på området som kostar en tredjedel av priset och som vandrar under båten istället för tvärt om.

Enligt Sweboat är problemet att branschen inte vet huruvida båtbottnfärgerna kommer att finnas kvar eller inte och då är det osäkert att investera i båtbottdentvättar.

SXX påpekar att det är viktigt att man också tar hänsyn till problematiken kring påväxt av propeller och drev, vilket är en säkerhetsfråga.

- Punkt 10 Uppläggning, skötsel och kemikalier: HSR berättar om Svanen-märkningen som uppställer vissa kriterier för godkända båtvårdsprodukter. Det har dock hittills varit svårt intresse för detta från producenterna, trots att konsumenterna efterfrågar sådant enligt genomförd attitydundersökning. SBU har information om olika produkter för båtvård på sin hemsida.
- Punkt 11 Skrotning av båtar: Det pågår arbete med skrotning i Muskö. HSR, Sweboat och Marintekniskt forum är med i referensgruppen för denna båtskrot. Arbetet med utvärdering ska vara färdigt i sommar och det viktigaste är att man har fått upp frågan på agendan. Enligt SBU ingår skrotningsmöjligheten som en punkt för Miljöbästa båt. Problem att det inte finns något producentansvar för båtar. HSR har förhoppning om att kunna göra en förstudie angående skrotning och har varit i kontakt med Miljödepartementet.
- Punkt 12 Bottenpåverkan från båtlivet: Kan denna punkt eventuellt omfattas av körsätt, energieffektivitet, båtbotten?

Finns det något område/någon fråga som inte omfattas av dessa 12 punkter? Enligt Sweboat skulle man kunna ha en fråga om "Morgondagens båtliv", visioner osv. Enligt Länsstyrelsen Sthlms län fråga om vattenskotrar.

Vid nästa Båtmiljöråd ska nytt förslag ha tagits fram för Miljöprogrammet, vilket remitteras via mail till samtliga medlemmar i Båtmiljörådet.

4. Nästa möte

Mötesdatum för 2010 blir den 23 februari kl 13-17, den 3 juni, den 30 september och den 2 december.

5. Övriga frågor

Transportstyrelsen informerar om att det är kustkonferens den 9 februari 2010, information angående denna kommer mailas ut till alla medlemmar i Båtmiljörådet.

Sweboat informerar om seminarium Båtbotten.

Vid nästa möte ska Båtmiljörådet diskutera skapandet av en gemensam informationsplats på Internet för båtfrågor.

Anteckningarna förda av

Lina Petersson

Sjöfartsavdelningen
Lina PeterssonDatum
2009-12-18**Deltagare**Svenska Kryssarklubben
Sjösportens samarbetsdelegation
Länsstyrelsen i Stockholms län

Transportstyrelsen/Sjöfartsavdelningen

Naturvårdsverket
Håll Sverige Rent
Sweboat
Kemikalieinspektionen
Skärgårdsstiftelsen
Svenska Båtunionen
Västkuststiftelsen
Marintekniskt forumLennart Falck
Hans W Berglund
Ingrid Nordemar
Urban Pettersson
Erik Eklund
Lina Petersson
Eva-Mari Löfqvist
Gunnel Horm
Elin Svensson
Mats Eriksson
Kurt Haglund
Anna Ehn
Bengt Hallberg
Roland Olin
Kerstin Hindrum**Förhindrade**Sportfiskarna
Länsstyrelsen i Stockholms län
Naturskyddsföreningen i Stockholms länSveriges kommuner och landsting
Skärgårdsstiftelsen
Föreningen Gästhamnar Sverige
Göteborgs stad, Miljöförvaltningen
Svenska Petroleum Institutet
Svenska Petroleum Institutet
Sjöfartsverket, SoSJoel Nordin
Malin Gunnarsson
Katrín Hammarlund
Anna-Karin Mellin
Bo Rutberg
Cecilia Wibjörn
Björn Altnäs
Helena Martinell
Ebba Tamm
Göran Lindell
Nariné Svensson